

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 513 66 00,
E-pošta: kgzs@kgzs.si
www.kgzs.si

Datum: 31. 3. 2026
Številka: 330-2/2024-33

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

ZADEVA: Stališče Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije do Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju intervencije podpora za projekte evropskega partnerstva za inovacije za kmetijsko produktivnost in trajnostnost iz SN 2023–2027

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je 10.3.2026 na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije poslalo predlog uredbe o spremembah Uredbe o izvajanju intervencije podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti iz SN 2023–2027. Seznanjamo vas, da na predlog besedila posameznih členov omenjene uredbe nimamo pripomb.

Predlagamo pa, da se v Prilogo 1: Vsebine projektov EIP doda nova tema, ki naj se glasi:

»Razvoj sistema za identifikacijo, testiranje in širjenje inovativnih modelov za podporo obstoju in razvoju malih kmetij v Sloveniji.«

Obrazložitev:

Male kmetije predstavljajo pomemben in številčno prevladujoč del kmetijske strukture v Sloveniji ter pomembno prispevajo k ohranjanju poseljenosti podeželja, kulturne krajine in lokalne samooskrbe, vendar so hkrati med najbolj ranljivimi deležniki v kmetijskem sistemu. Zaradi majhnega obsega, omejenih virov in vse večjih tržnih ter administrativnih pritiskov se soočajo z izrazitimi tveganji za opuščanje dejavnosti. Potreba po sistematičnem spodbujanju inovacij na malih kmetijah je še posebej izrazita prav zaradi njihovega velikega deleža in njihove pomembne vloge pri ohranjanju poseljenosti, kulturne krajine in turistično atraktivnem okolju. Trenutno inovacije pogosto ostajajo omejene na posamezne primere dobrih praks, brez širšega učinka, zato je nujno vzpostaviti sistem, ki bo inovacije aktivno razvijal, testiral in širil med kmetijami. Poudarek na inovacijah tako ni le razvojna priložnost, temveč pogoj za dolgoročni obstoj malih kmetij v Sloveniji. Prav zato je smiselno, da se za ta namen v največji možni meri uporabijo tudi sredstva EIP, ki so namenjena povezovanju prakse, raziskav in svetovanja ter razvoju in uvajanju inovativnih rešitev v kmetijstvu.

Obstoječi podporni mehanizmi pogosto tudi ne upoštevajo dovolj raznolikosti malih kmetij in ne zagotavljajo ciljno usmerjenih rešitev za njihov dolgoročni obstoj in razvoj.

Potreben je razvoj celostnega in pragmatično zasnovanega systemskega pristopa, ki bo izhajal iz dejanskih razmer na terenu ter omogočil jasno identifikacijo različnih

tipov malih kmetij in njihovih specifičnih razvojnih potreb. Na tej osnovi bo projekt usmerjen v razvoj, testiranje in preverjanje v praksi različnih inovativnih modelov za njihov obstoj in razvoj, ter v njihovo učinkovito, uporabnikom prijazno prenašanje v prakso.

Pri tem ima ključno vlogo dostop do znanja, pridobitev novih usposobljenosti in razvoj novih veščin, saj prav znanje omogoča prilagajanje, diverzifikacijo dejavnosti in uvajanje novih poslovnih modelov. Ob tem je treba upoštevati, da nosilci malih kmetij pogosto razpolagajo z omejenim časom, saj so vključeni tudi v delo izven kmetijstva ali v druge dejavnosti, zato menimo, da klasične oblike izobraževanja zanje pogosto niso dostopne ali zahtevajo preveč časa.

Poseben poudarek je po naši oceni potrebno nameniti tudi uporabi inovativnih digitalnih orodij in platform za izobraževanje, svetovanje in podporo pri odločanju, ki bodo omogočala časovno in prostorsko prilagodljivo učenje, hitro pridobivanje praktično uporabnih znanj brez dodatnih administrativnih obremenitev, podporo pri konkretnih odločitvah na kmetiji (npr. izbor ustreznega poslovnega modela, razvoj dopolnilnih dejavnosti, povezovanje v kratke dobavne verige, diverzifikacija prihodkov, okoljevarstveni vplivi,...).

Razvite rešitve pa bi morale biti prilagojene različnim profilom malih kmetij ter usmerjene v neposredno uporabo na terenu. EIP projekt bi moral predvideti razvoj in pilotno testiranje več konkretnih modelov za obstoj malih kmetij, med drugim, modelov diverzifikacije (dopolnilne dejavnosti, turizem, predelava), modelov sodelovanja (zadruga, skupne storitve, kratke dobavne verige), modelov digitalne podpore (orodja za odločanje, e-učenje, mentorstvo), modelov, prilagojenih specifičnim območjem (npr. hribovska in omejena območja) ter modelom, ki bi pripomogla k zmanjšanju negativnega okoljskega vpliva.

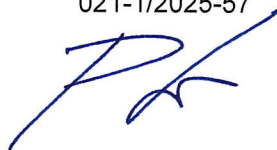
Ključna dodana vrednost projekta bi morala biti v razvoju podpornih pristopov k ciljno usmerjenim, podatkovno in digitalno podprtim rešitvam, ki bodo upoštevale raznolikost malih kmetij ter jim omogočale dolgoročno ekonomsko, okoljsko in socialno vzdržnost.

Prosimo, da naš predlog preučite ter nas o vaših stališčih pisno obvestite.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Barbara Trunkelj

Martin Mavsar
direktor
Po pooblastilu št.:
021-1/2025-57

Dr. Jože Podgoršek
predsednik

Poslano:
- naslovníku,
- zbirka dokumentarnega gradiva.